

АНАЛІЗ ПОЕТИЧНОГО ТВОРУ В КОНТЕКСТІ КОГНІТИВНО-ДИСКУРСИВНОГО ПІДХОДУ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОХЕМНОЇ МОВИ В ВНЗ

Мар'яна Акішина (м.Херсон)

Наразі аналіз поетичного твору на заняттях з іноземної мови набуває нового бачення, оскільки лінгвопоетика і стилістика, перебуваючи під потужним впливом світових подій, характеризується новими тенденціями трактування виражально-зображальних засобів та стилістичних прийомів, зокрема у руслі когнітивно-дискурсивного підходу.

У контексті нашого дослідження інтерпретація метаболі, когнітивно-дискурсивного тропу, передбачає виведення з дискурсу проміжного поняття, яке стає центральним, об'єднує предметні області та створює безперервний перехід між ними. Виведення третього проміжного члена із структури образу уможлиблює розрізнення метаболі та метафори. Між предметами, що змальовані метаболою, існує не просто схожість, як у метафорі, а зближення в третій точці, тобто в дискурсі, звідки і виростає об'єм образу.

Розглянемо рядки вірша Річарда Маквільяма «A time of Change», які містять метаболу:

A coffin, shaped wing,/ Crashed into an office where the receptionist was instantly vaporized,/ And the fireball that took off her eyelashes before peeling away her face/ Was part of a giant conspiracy to start World War Three,/ Or maybe direct attention from a failing economy/ Or perhaps put a pipeline across Afghanistan with the sole purpose of pumping out liquid gold.

У наведеному фрагменті спостерігаємо конвергенцію стилістичних засобів, яка має ризомний характер. Метафору *A coffin, shaped with wings, Crashed into an office* розуміємо як дискурсивну, оскільки знання про терористичний акт 11 вересня, коли літаки зруйнували вежі Всесвітнього торгового центру активуються завдяки дискурсивній діяльності. Така метафора потребує звернення читача до знань з історії, тому й існує у дискурсі.

Висвітлення подій 11 вересня 2001 року пропонувало безліч інтерпретацій та конотацій. Зокрема існує відеорепортаж *Faces in Smoke: Appearance of the Fallen Angels on 9/11* [*Faces in Smoke: Appearance of the Fallen Angels on 9/11*], що зображує появу облич ангелів у хмарах копоті, пилу та диму при зіткненні літаків та торговельного центру. Це дозволяє інтепретувати рядки вірша *A coffin, shaped with wings, Crashed into an office* як образ-метаболу, оскільки в ньому наявні різні світи.

Метабола – це тип художнього образу, що передає взаємочасть, взаємообертання явищ. У галузі поезики, стилістики метабола – це такий вид тропу, який розкриває сам процес переносу значень, його проміжні ланки, це прихована основа на якій відбувається зближення предметів, виведення в дискурс проміжного поняття, що стає центральним, об'єднує віддалені галузі та створює перехід між ними [2, с. 373].

Отже, механізми формування дискурсивних тропів у своїй основі тотожні з механізмами, що керують організацією дискурсу. Істотна різниця між ними є в операції імплікації, якій піддається троп, функціонуючи в дискурсі. Слід зазначити, що дискурсивною відповідністю тропу є не окреме слово, а висловлення, умовивід. Специфіку непрямих значень слід шукати не у відношенні між наявним та відсутнім смислом, а в дискурсивній площині. Перспективою подальшого вивчення є дослідження функціонування дискурсивного середовища поетичного тексту.

Література

1. Белехова, Л. І. Образний простір американської поезії: лінгвокогнітивний аспект [Рукопись] : дис. ... д-ра філол. наук: 10. 02. 04 / Л.І. Белехова ; Наук. консультант д-р філол. наук проф. О.П. Воробйова. – К : КНЛУ, 2002. – 391 с.
2. Эпштейн М.Н. Постмодерн в русской литературе: Учеб.пособие для вузов – М.: Высш.шк., 2005, - 495 с.